

Ordinul nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale

SECȚIUNEA a 3-a

Planificarea beneficiilor, serviciilor și a intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, părinți/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil

Art. 55. -

(1) Planificarea beneficiilor, serviciilor și a intervențiilor pentru copiii cu dizabilități încadrați în grad de handicap se concretizează în planul de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilități. Acest plan conține și măsurile pentru părinți/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil și este anexă a certificatului de încadrare în grad de handicap.

(2) Planificarea serviciilor pentru copiii cu dizabilități neîncadrați în grad de handicap și cu CES se concretizează în planul de servicii individualizat, aprobat de COSP și anexă a certificatului de orientare școlară și profesională.

(3) Planul de abilitare-reabilitare se elaborează și pentru copiii cu dizabilități pentru care părinții solicită exclusiv acest lucru, situație în care planul este aprobat de conducerea DGASPC, nu de CPC.

(4) Obiectivul general al planului de abilitare-reabilitare este dezvoltarea personală și socială, maximizarea potențialului, dobândirea autonomiei personale și sociale a copilului în vederea incluziunii sociale. În cazul copiilor cu vârsta peste 16 ani, obiectivul planului va conține și tranziția la viața de adult. În cazul copiilor aflați în îngrijire paliativă, la domiciliu sau în centru de tip hospice, obiectivul planului va conține și menținerea calității vieții/încetinirea degenerării stării de sănătate.

(5) Obiectivul planului de servicii individualizat este de a facilita integrarea școlară și profesională și de a valorifica potențialul intelectual, emoțional și aptitudinal al copilului, contribuind astfel la incluziunea socială.

Art. 56. -

În vederea planificării serviciilor și intervențiilor este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

a) DGASPC, DSP și ISJ/ISMB au obligația de a realiza harta serviciilor specializate publice și private de pe raza unității administrativ-teritoriale pentru copiii cu dizabilități și/sau CES din cele 3 sisteme implicate: protecția drepturilor copilului, sănătate și educație. Harta este actualizată anual și pusă la dispoziția SPAS, SEC, CPC, SEOSP, DSP și ISJ/ISMB. Reprezentanții DGASPC, DSP și ISJ/ISMB în CPC sprijină activitatea de colectare și centralizare a informațiilor necesare pentru realizarea și actualizarea hărții;

b) copilul a fost evaluat complex.

Art. 57. -

(1) Elaborarea proiectului planului de abilitare- reabilitare se face de către managerul de caz, în colaborare cu SEC și profesioniștii care au participat la evaluarea complexă, precum și cu consultarea copilului și a părinților/reprezentantului legal.

(2) Managerul de caz integrează și corelează planul de abilitare-reabilitare cu celelalte planuri necesare copiilor, în funcție de situația acestora:

a) planul de servicii pentru copiii aflați în situație de risc;

b) planul individualizat de protecție pentru copiii din sistemul de protecție specială;

c) planul de reabilitare și/sau reintegrare socială pentru copiii victime ale violenței;

d) planul de servicii individualizat pentru copiii cu CES orientați școlar și profesional.

(3) Elaborarea proiectului planului de servicii individualizat se face de către responsabilul de caz servicii psihoeducaționale, cu consultarea SEOSP, a profesioniștilor care au participat la evaluarea complexă, a părinților/reprezentantului legal, precum și a copilului, în funcție de gradul său de înțelegere și adaptat tipului de dizabilitate. Formularul tip al planului de servicii individualizat este prezentat în anexa nr. 15.

(4) La prima orientare școlară și profesională, proiectul planului de servicii individualizat este întocmit astfel:

a) pentru copiii care nu sunt înscriși în sistemul de învățământ, în termen de 30 de zile de la începerea frecventării cursurilor;

b) pentru copiii care frecventează cursurile unei unități de învățământ, în termen de 30 de zile de la numirea responsabilului de caz servicii psihoeducaționale.

(5) Proiectul planului de servicii individualizat întocmit la prima orientare școlară și profesională este transmis COSP spre aprobare.

Art. 58. -

(1) Responsabilul de caz servicii psihoeducaționale este:

a) profesorul itinerant și de sprijin pentru elevul cu CES integrat în învățământul de masă;

b) profesorul de psihopedagogie specială cu funcția de diriginte pentru elevul cu CES din învățământul special;

c) cadrul didactic cu funcția de diriginte pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învățământ de masă, școlarizat la domiciliu sau în spital;

d) cadrul didactic cu funcția de diriginte/cadrul didactic care desfășoară activitatea de instruire pentru elevul cu CES înscris într-o unitate de învățământ special, școlarizat la domiciliu sau în spital.

(2) Numirea responsabilului de caz servicii psihoeducaționale se face de către directorul unității de învățământ unde este încadrat, în termen de 5 zile de la primirea certificatului de orientare școlară și profesională.

Art. 59. -

(1) Durata planului de abilitare-reabilitare este aceeași cu valabilitatea certificatului de încadrare în grad de handicap, respectiv maximum 2 ani.

(2) Durata planului de servicii individualizat este aceeași cu valabilitatea certificatului de orientare școlară și profesională.

(3) În cazul copiilor care nu sunt încadrați în grad de handicap și nici nu sunt orientați școlar/profesional, durata planului de abilitare-reabilitare este stabilită în funcție de perioada de acordare a serviciilor și intervențiilor.

Art. 60. -

(1) Intervențiile din planul de abilitare-reabilitare vizează, printre altele:

a) asigurarea transportului copiilor la unitatea de învățământ aflată în altă localitate decât cea de domiciliu;

b) asigurarea transportului la sediile furnizorilor de servicii aflate în altă localitate decât cea de domiciliu pentru copiii provenind din familii cu venituri insuficiente și însoțitorii acestora;

c) cazarea părintelui/reprezentantului legal pe perioada abilitării-reabilitării copilului în unități/centre de reabilitare sau de tip hospice, în cazul copiilor provenind din familii cu venituri insuficiente;

d) măsurile de sprijin pentru promovarea educației incluzive pentru copiii cu dizabilități fără CES din învățământul de masă și pentru copiii cu dizabilități și CES din învățământul special integrat care beneficiază de ambele certificate;

e) măsurile de sprijin pentru parcurgerea diferitelor etape de tranziție din viața copilului;

f) responsabilitățile părinților în dezvoltarea abilităților care au fost apreciate de SEC cu calificator 1-4 pe lista criteriilor sociale și psihosociale; în mod similar, aceste responsabilități pot aparține altor persoane cu atribuții în creșterea, îngrijirea și educarea copilului, precum tutorele, familia substitutivă, educatorul/educatorul specializat din serviciul rezidențial sau alte persoane din unitatea/centrul de tip hospice.

(2) Planul de servicii individualizat se completează cu intervențiile necesare, printre altele:

a) asigurarea transportului la unitatea de învățământ aflată în altă localitate decât cea de domiciliu;

b) măsurile de sprijin pentru promovarea educației incluzive pentru copiii cu dizabilități și CES din învățământul special integrat, care beneficiază numai de certificat de orientare școlară și profesională.

Art. 61. -

(1) Asigurarea transportului la unitatea de învățământ pentru copiii cu dizabilități și/sau CES poate fi asigurată astfel:

a) pentru copiii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu se aplică prevederile art. 84 alin. (3) și art. 85 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) pentru copiii cu dizabilități și CES se aplică prevederile art. 84 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Asigurarea transportului copilului care provine din familii cu venituri insuficiente la sediile furnizorilor de servicii aflate în altă localitate decât cea de domiciliu poate fi asigurată astfel:

a) în situația copilului cu certificat de încadrare în grad de handicap grav și accentuat, prin utilizarea călătoriilor dus-întors de care beneficiază copilul și însoțitorul în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 680/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modalitatea de acordare a drepturilor la transport interurban gratuit persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;

b) în situația copilului cu certificat de încadrare în grad de handicap mediu și ușor, prin identificarea unei soluții de transport de către SPAS; la nevoie, SPAS se poate consulta cu DGASPC.

Art. 62. -

(1) Sprijinul pentru cazarea părintelui/reprezentantului legal cu venituri insuficiente alături de copilul care necesită admitere sau internare în unități/centre de reabilitare sau de tip hospice se acordă la recomandarea specialistului/specialiștilor din aceste unități/centre, în situația în care aceștia consideră necesară prezența părintelui/reprezentantului legal pentru a învăța un minim de tehnici și proceduri pe care să le efectueze acasă cu copilul.

(2) Cazarea părintelui/reprezentantului legal cu venituri insuficiente se face în unitatea/centrul de reabilitare sau de tip hospice, în acord cu regulamentul său de organizare și funcționare, și în limita locurilor disponibile. Dacă acest lucru nu este posibil, specialiștii din unitate/centru anunță managerul de caz, care, împreună cu șeful unității/centrului și reprezentanții SPAS, DGASPC, DSP și ISJ/ISMB, identifică o soluție în acest sens.

Art. 63. -

(1) Măsurile de sprijin pentru promovarea educației incluzive se formulează de către managerul de caz/responsabilul de caz servicii psihoeducaționale cu consultarea autorității locale de care aparține unitatea de învățământ, SPAS, unității de învățământ, ISJ/ISMB și a organizațiilor neguvernamentale.

(2) Măsurile de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine includ cel puțin:

a) informarea părinților ai căror copii frecventează unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES;

b) informarea elevilor din unitatea de învățământ cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES, într-un limbaj adaptat vârstei și, de preferință, utilizând educația de la egal la egal;

c) informarea conducerii unității de învățământ și a cadrelor didactice cu privire la educația incluzivă și incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES;

d) prezența facilitatorului, numit în literatura de specialitate shadow, alături de copil în unitatea de învățământ.

(3) Alte măsuri de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine sunt informările și campaniile de conștientizare cu privire la acceptarea diversității, incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES desfășurate la nivelul comunității.

(4) Măsurile de sprijin pentru prevenirea și combaterea barierelor de mediu, prin adaptarea rezonabilă a unității de învățământ în care învață copilul, includ cel puțin:

a) serviciile de sprijin educațional prevăzute de Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.574/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, cu modificările ulterioare;

b) accesibilizarea mediului fizic, informațional și de comunicare din unitatea de învățământ, adaptată la tipurile de dizabilitate, de exemplu mutarea claselor și laboratoarelor la parter sau asigurarea deplasării copilului cu fotoliu rulant la etaj prin utilizarea unui lift, accesibilizarea balustradei sau folosirea tehnologiilor de acces, precum și a tehnologiilor și dispozitivelor asistive.

Art. 64. -

(1) Fiecare unitate de învățământ în care se află copii cu dizabilități și/sau CES include în regulamentul de organizare și funcționare proceduri privind aprobarea prezenței facilitatorilor în unitatea de învățământ, precum și modul de organizare a activității acestora, acestea fiind prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.

(2) Facilitatorul menționat la art. 63 alin. (2) lit. d) poate fi unul dintre părinți, asistentul personal, pentru copiii cu grad de handicap grav, o persoană numită de părinți față de care copilul are dezvoltată o relație de atașament sau un specialist recomandat de părinți/reprezentantul legal.

(3) Numirea de către părinți/reprezentantul legal a unui facilitator se face în urma includerii acestuia în planul de abilitare-reabilitare, respectiv planul de servicii psihoeducaționale. Includerea facilitatorului în plan se face fie la solicitarea părinților/reprezentantului legal, fie la recomandarea unui profesionist, cu acordul părinților/reprezentantului legal.

(4) Pentru copiii cu grad de handicap grav cu asistent personal, părinții/reprezentantul legal asigură obligatoriu facilitator.

(5) Un facilitator poate avea grijă de mai mulți copii cu dizabilități și/sau CES în aceeași clasă.

(6) Părinții/Reprezentantul legal pot/poate numi facilitatori provenind din cadrul unor organizații neguvernamentale, universități, alte instituții, cu care unitatea de învățământ încheie acorduri în acest sens.

(7) Pentru copiii cu dizabilități și/sau CES care necesită tratament pe parcursul programului școlar, dacă părinții/reprezentantul legal nu pot/poate asigura facilitator, se includ prevederi pentru asigurarea tratamentului în contractul cu unitatea de învățământ.

(8) Atribuțiile facilitatorului sunt cel puțin următoarele:

- a) supravegherea și îngrijirea copilului în timpul orelor de curs, în pauze și în cursul activităților extrașcolare;
- b) facilitarea relației copilului cu colegii, în timpul orelor de curs și în pauze;
- c) facilitarea relației copilului cu cadrul didactic, în timpul orelor de curs;
- d) sprijin la efectuarea exercițiilor predate, în timpul orelor de curs;
- e) colaborarea cu cadrul didactic de la clasă, cu profesorul itinerant și de sprijin și cu alte cadre didactice și profesioniști din școală;
- f) facilitarea relației cu colegii și profesorii în cursul activităților extrașcolare;
- g) colaborarea cu părinții/reprezentanții legali.

(9) Prezența facilitatorilor la clasă nu poate fi condiționată de gradul de handicap.

Art. 65. -

(1) Măsurile de sprijin pentru pregătirea și adaptarea copilului în diferitele etape de tranziție, între diferite medii și etape ale dezvoltării individuale, se includ în planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat în funcție de tipul tranziției.

(2) Măsurile de sprijin pentru intrarea copilului într-o unitate de educație timpurie antepreșcolară sau preșcolară, tranziția dintr-o unitate antepreșcolară într-o unitate preșcolară, tranziția de la grădiniță la școală sau intrarea copilului direct în învățământul obligatoriu pot fi:

- a) pregătirea copilului prin informare adecvată vârstei și tipului dizabilității de către familie și cadrele didactice;
- b) vizitarea unității înainte de înscriere de către copil și părinte;
- c) folosirea unui program de adaptare în primele două săptămâni de la înscriere/admitere;
- d) prezența facilitatorului.

(3) Măsurile de sprijin pentru tranziția de la pubertate la adolescență pot fi:

- a) pregătirea copilului prin informare adecvată vârstei, gradului de maturitate și tipului dizabilității de către familie și cadrele didactice;
- b) educație pentru sănătate sub forma disciplinei opționale sau oferită de alți furnizori de servicii educaționale, de sănătate sau sociale;
- c) consiliere din partea consilierului școlar sau din partea altor furnizori de servicii educaționale, de sănătate sau sociale;
- d) dezvoltarea abilităților de viață independentă în cadrul unor servicii sau cursuri.

(4) Măsurile de sprijin pentru tranziția de la gimnaziu la liceu sau școală profesională pot fi cele menționate la alin. (3), la care se adaugă orientarea școlară și profesională.

(5) Măsurile de sprijin pentru integrarea socioprofesională pot fi cele menționate la alin. (4), la care se adaugă:

- a) evaluare și consiliere vocațională;
- b) orientare profesională/în carieră;
- c) sprijin și consiliere pentru găsirea unui loc de muncă, angajare și adaptare la cerințele postului, inclusiv mediere pe piața muncii.

(6) Măsurile de sprijin pentru tranziția la viața de adult pot fi cele menționate la alin. (4), la care se adaugă măsurile care vizează tranziția la sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități:

- a) pregătirea copilului/tânărului prin informare adecvată vârstei, gradului de maturitate și tipului dizabilității de către familie și managerul de caz, incluzând aspectele privind acordarea gradului de handicap pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- b) sprijinul pentru părinți/reprezentant legal pentru pregătirea documentelor necesare acordării gradului de handicap pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- c) medierea relației părinților/reprezentantului legal cu serviciul de evaluare complexă pentru persoanele adulte cu handicap, denumit în continuare SECPAH;
- d) vizitarea centrului rezidențial sau a domiciliului asistentului personal profesionist de către tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție specială a copilului și să fie transferați în sistemul de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități.

Art. 66. -

Atribuțiile managerilor de caz în etapa de planificare:

- a) elaborează proiectul planului de abilitare-reabilitare în baza raportului de evaluare complexă, în cel mai scurt timp de la încheierea evaluării și de comun acord cu SEC, părinții/reprezentantul legal și copilul, în raport cu vârsta, gradul său de maturitate și tipul dizabilității, realizând următoarele activități:
  - a.1) identifică măsurile necesare și termenele de realizare în acord cu rezultatele evaluărilor;
  - a.2) identifică capacitatea și resursele de care dispune familia și comunitatea pentru a pune în practică planul;
  - a.3) se asigură că beneficiile, serviciile și intervențiile recomandate răspund nevoilor reale și priorităților copilului și ale familiei sale;
  - a.4) se asigură că familia și copilul au acces efectiv la serviciile și intervențiile recomandate;
  - a.5) identifică persoanele responsabile în furnizarea serviciilor și intervențiilor, trecând în plan numele complet și datele de contact ale acestora, cu sprijinul SEC și al profesioniștilor care au evaluat copilul și au făcut recomandările respective; în cazul în care nu se identifică persoana responsabilă, se trece reprezentantul legal al furnizorului de servicii, urmând ca persoana responsabilă să fie comunicată ulterior, la prima reevaluare a planului;
  - a.6) definitivează proiectul planului de abilitare-reabilitare cu consultarea SEC și, după caz, a profesioniștilor care au evaluat copilul, de preferință în cadrul unei întâlniri de lucru;
  - a.7) realizează demersurile necesare pentru corelarea și integrarea planului de abilitare-reabilitare cu celelalte planuri menționate la art. 57 alin. (2);
- b) stabilesc prioritățile și ordinea acordării serviciilor din plan;
- c) înregistrează dosarul copilului la secretariatul CPC, dosar care conține documentele menționate la art. 44 alin. (1), la care se adaugă fișa de activități și participare completată de SEC și raportul de evaluare complexă;

- d) informează părinții/reprezentantul legal cu privire la data ședinței CPC;
- e) susține cazul în CPC pe baza raportului de evaluare complexă, care conține recomandarea gradului de handicap și a duratei de valabilitate pentru certificatul de încadrare în grad de handicap;
- f) transmite persoanelor responsabile din plan procedurile necesare pentru monitorizarea planului.

Art. 67. -

Atribuțiile responsabilului de caz servicii psihoeducaționale în etapa de planificare:

- a) elaborează proiectul planului de servicii individualizat, în cel mai scurt timp de la încheierea evaluării și de comun acord cu SEOSP, părinții/reprezentantul legal și copilul, în raport cu vârsta, gradul său de maturitate și tipul dizabilității realizând următoarele activități:
  - a.1) identifică serviciile și intervențiile necesare, precum și termenele de realizare în acord cu rezultatele evaluărilor;
  - a.2) identifică capacitatea și resursele de care dispune unitatea de învățământ, familia și comunitatea pentru a pune în practică planul;
  - a.3) se asigură că serviciile și intervențiile recomandate răspund nevoilor reale și priorităților copilului și ale familiei sale;
  - a.4) se asigură că familia și copilul au acces efectiv la serviciile și intervențiile recomandate;
  - a.5) identifică persoanele responsabile în furnizarea serviciilor și intervențiilor, trecând în plan numele complet și datele de contact ale acestora; în cazul în care nu se identifică persoana responsabilă, se trece reprezentantul legal al furnizorului de servicii, urmând ca persoana responsabilă să fie comunicată ulterior, la prima reevaluare a planului;
  - a.6) finalizează proiectul planului de servicii individualizat cu consultarea SEOSP, de preferință în cadrul unei întâlniri de lucru;
- b) stabilește prioritățile și ordinea acordării serviciilor din plan;
- c) transmite proiectul planului avizat de directorul unității de învățământ unde este încadrat direct la COSP, în cazul primei orientări, sau la SEOSP, pentru a fi inclus în dosarul care se înaintează COSP în cazul reorientării;
- d) comunică proiectul planului avizat directorului unității de învățământ de masă unde este înscris copilul;
- e) transmite persoanelor responsabile din plan procedurile necesare pentru monitorizarea planului.

SECȚIUNEA a 4-a

Furnizarea serviciilor și a intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, familie/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil

Art. 68. -

(1) Furnizarea serviciilor și intervențiilor pentru copilul cu dizabilități și/sau CES, familie/reprezentant legal și alte persoane importante pentru copil se realizează în mod integrat și este monitorizată astfel încât copilul să beneficieze în mod real de acestea și adecvat dezvoltării sale.

(2) Monitorizarea planului este asigurată de un profesionist special desemnat astfel:

a) managerul de caz - pentru copiii din sistemul de protecție specială;

b) managerul de caz - pentru copiii din familie pentru care s-a aprobat un plan de abilitare-reabilitare și primăria nu are încă SPAS;

c) RCP din cadrul SPAS, prin delegarea responsabilității din partea managerului de caz - pentru copiii din familie pentru care s-a aprobat un plan de abilitare-reabilitare;

d) responsabilul de caz servicii psihoeducaționale - pentru copiii pentru care s-a aprobat un plan de servicii individualizat.

(3) În cazul copiilor încadrați în grad de handicap și orientați școlar și profesional de COSP, monitorizarea planului de abilitare-reabilitare se face de către managerul de caz/RCP. În plan, la persoana responsabilă de acordarea serviciilor psihoeducaționale este trecut responsabilul de caz servicii psihoeducaționale, iar rapoartele de monitorizare prevăzute la art. 76 alin. (2) se transmit și managerului de caz.

(4) Pentru toate situațiile descrise la alin. (2) se încheie un contract între instituția reprezentată de profesionistul responsabil cu monitorizarea și părinții/reprezentantul legal al copilului. Fac excepție copiii din sistemul de protecție specială.

Art. 69. -

(1) Contractul menționat la art. 68 alin. (4) se numește contract cu familia. Modelul contractului cu familia este prezentat în anexa nr. 16. Contractele dintre unitatea de învățământ și familie vor include prevederile din acest model pentru copiii cu dizabilități și/sau CES.

(2) Contractul cu familia este un instrument utilizat de către DGASPC/SPAS/unitatea de învățământ în cadrul procesului de monitorizare a planului și se încheie pe durata acestuia.

(3) Profesionistul responsabil cu monitorizarea are responsabilitatea de a prezenta și explica familiei și, după caz, și copilului, în funcție de vârsta, gradul de maturitate și tipul dizabilității: scopul contractului, responsabilitățile părților, rolul contractului în implementarea planului și condițiile în care acest contract se poate modifica sau rezilia.

(4) Contractul cu familia este revizuit odată cu revizuirea planului.

(5) Părinții/Reprezentantul legal și persoanele responsabile cu furnizarea serviciilor și intervențiilor cuprinse în planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat vor comunica profesionistului responsabil cu monitorizarea orice schimbare care intervine și care necesită revizuirea planului.

Art. 70. -

(1) În vederea asigurării de servicii specializate pentru copiii cu dizabilități care nu au acces la servicii, DGASPC poate să înființeze una sau mai multe echipe mobile pentru copiii cu dizabilități

ca serviciu specializat licențiat sau ca parte din DGASPC, respectiv SEC, alt compartiment sau puncte de lucru.

(2) Rolul principal al echipei mobile este de a desfășura activități de abilitare-reabilitare la domiciliul copilului sau, după caz, într-un loc pus la dispoziție și amenajat de autoritatea locală. Echipa mobilă informează și consiliază părinții/reprezentantul local și contribuie la identificarea cât mai precoce a copiilor cu dizabilități din aceste zone.

(3) Echipa mobilă intervine în situațiile în care copilul nu are acces la servicii de abilitare-reabilitare, publice sau private, gratuite, din sistemul de sănătate, sistemul educațional și sistemul de protecție a drepturilor copilului, cu precădere pentru: copiii nedeplasabili, copiii din familii cu venituri insuficiente, copiii din zona rurală, copiii din zone izolate, alte situații fundamentate.

Art. 71. -

(1) Structura orientativă de personal a echipei mobile pentru copiii cu dizabilități este următoarea: asistent social, kinetoterapeut, logoped, psihopedagog, psiholog, cadru medico-sanitar, cum ar fi asistent medical sau medic pediatru, educator specializat.

(2) Personalul echipei mobile are o structură flexibilă, adecvată nevoilor identificate la nivelul beneficiarilor.

(3) Serviciile specializate oferite de membrii echipei mobile pentru copiii cu dizabilități pot fi:

a) asistență și consiliere socială;

b) kinetoterapie;

c) masaj;

d) logopedie;

e) terapii prin învățare, de exemplu: dezvoltarea funcțiilor cognitive, dezvoltarea abilităților de autocontrol, dezvoltarea autonomiei personale;

f) asistență și consiliere psihologică;

g) diverse forme de psihoterapie;

h) terapie ocupațională;

i) fizioterapie;

j) tehnici de abilitare/reabilitare senzorială;

k) alte servicii de abilitare-reabilitare.

(4) Părinții/reprezentantul legal beneficiază de informare și consiliere, precum și de pregătire pentru aplicarea unor tehnici de lucru simple, în situația în care profesioniștii echipei mobile consideră că este în interesul copilului.

Art. 72. -

(1) SPAS sprijină echipa mobilă în vederea desfășurării activităților sale, de la planificare până la furnizarea serviciilor.

(2) DGASPC va pune la dispoziția echipei mobile pentru copiii cu dizabilități instrumentele și echipamentele necesare, precum și un mijloc de transport.

(3) Metodologia de organizare și funcționare a echipei mobile pentru copiii cu dizabilități se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

SECȚIUNEA a 5-a

Monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate de copilul cu dizabilități și/sau CES, a deciziilor și intervențiilor, precum și a gradului de satisfacție a beneficiarilor

Art. 73. -

(1) Monitorizarea cazului reprezintă urmărirea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate de copil pe parcursul furnizării beneficiilor, serviciilor și intervențiilor, precum și după încheierea acestora pe o perioadă definită de timp.

(2) Monitorizarea se realizează prin:

- a) menținerea legăturii cu părinții/reprezentantul legal prin orice mijloace de comunicare și vizite de monitorizare;
- b) menținerea legăturii cu profesioniștii responsabili din planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat, prin orice mijloace de comunicare și rapoarte de monitorizare;
- c) reevaluarea periodică a obiectivelor din planul de abilitare- reabilitare/planul de servicii individualizat;
- d) reevaluarea complexă periodică a încadrării în grad de handicap, respectiv a orientării școlare și profesionale de către COSP;
- e) aprecierea gradului de satisfacție a beneficiarilor.

(3) Activitățile menționate la alin. (2) contribuie la verificarea îndeplinirii obiectivelor din plan, identificarea dificultăților de implementare a planului și găsirea de soluții de remediere, astfel încât copilul să beneficieze de abilitare-reabilitare optimă.

(4) Monitorizarea se realizează de către profesioniștii menționați la art. 68 alin. (2).

(5) Monitorizarea postservicii se aplică numai pentru copiii care părăsesc sistemul de protecție specială.

Art. 74. -

(1) Reevaluarea periodică a obiectivelor din planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat urmărește eficiența beneficiilor, a serviciilor și a măsurilor de intervenție. Sunt avute în vedere următoarele:

- a) ameliorarea stării de sănătate sau încetinirea degenerării stării de sănătate;
- b) progresele înregistrate în abilitare și reabilitare;
- c) gradul de creștere a autonomizării copilului și a familiei;
- d) adaptarea copilului pe perioada tranziției;
- e) diminuarea riscurilor acolo unde există și altele.

(2) Reevaluarea obiectivelor din planul de abilitare-reabilitare are loc trimestrial pentru copiii din sistemul de protecție specială și semestrial pentru copiii din familie. Reevaluarea

obiectivelor din planul de servicii individualizat are loc semestrial pentru copiii ale căror certificate de orientare școlară și profesională au termen de valabilitate un an școlar și anual pentru copiii ale căror certificate au termen de valabilitate pe nivel de învățământ.

(3) În situația în care, în urma reevaluării, se constată regresul situației copilului sau dificultăți de implementare a planului care nu se pot remedia, se revizuieste planul.

(4) Rezultatele reevaluării, concluziile și recomandările se consemnează de profesionistul responsabil cu monitorizarea într-un raport de monitorizare.

(5) Formularul-tip al raportului de monitorizare pentru copiii din familie încadrați în grad de handicap și/sau orientați școlar este prevăzut în anexa nr. 17, iar formularul-tip pentru copiii din sistemul de protecție specială prevăzut de anexa nr. 1 la Procedura de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.733/2015, se completează cu aspectele specifice obiectivelor de abilitare-reabilitare.

Art. 75. -

(1) Profesiștii numiți responsabili în planul de abilitare-reabilitare întocmesc și transmit managerului de caz/RCP rapoartele individuale de monitorizare a programelor personalizate, care cuprind în mod obligatoriu informații referitoare la evoluția situației copilului - progres, stagnare, regres.

(2) Rapoartele individuale de monitorizare prevăzute la alin. (1) se întocmesc semestrial pentru copiii din familie și trimestrial pentru copiii din sistemul de protecție specială sau ori de câte ori se constată dificultăți în implementarea planului. Rapoartele individuale de monitorizare se transmit în maximum 3 zile de la înregistrarea lor în instituția din care provine profesionistul, iar cele ocazionale în maximum 3 zile de la constatarea dificultății.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și în cazul planului de servicii individualizat, rapoartele fiind transmise responsabilului de caz servicii psihoeducaționale pentru monitorizare, semestrial/anual sau în maximum 3 zile de la constatarea dificultății de implementare a planului. În situația în care toate serviciile se furnizează în același loc în care lucrează și responsabilul de caz servicii psihoeducaționale, acesta poate aduna informațiile de la profesioniști în cadrul ședinței de reevaluare a cazului.

Art. 76. -

(1) Raportul de monitorizare pentru copiii încadrați în grad de handicap sau pentru care s-a întocmit plan de abilitare-reabilitare se întocmește în maximum 3 zile lucrătoare de la data reevaluării, este avizat de șeful ierarhic și transmis, în maximum 3 zile de la întocmirea acestuia, membrilor echipei, părinților/reprezentantului legal și, după caz, copilului.

(2) Raportul de monitorizare pentru copiii orientați școlar și profesional se întocmește în maximum 3 zile lucrătoare de la data reevaluării și este avizat de:

a) comisia internă de evaluare continuă, denumită în continuare CIEC, pentru elevii din învățământul special și special integrat;

b) consiliul profesoral pentru elevii școlarizați la domiciliu, înscriși în unități de învățământ de masă;

c) consiliul profesoral al unității de învățământ rezidențial pentru elevii școlarizați în unități sanitare.

(3) Raportul de monitorizare pentru copiii orientați școlar și profesional avizat de CIEC/consiliul profesoral este aprobat de directorul unității de învățământ.

(4) Raportul de monitorizare cuprinde informații obținute, după caz, din următoarele surse:

a) de la părinți/reprezentant legal - în funcție de mijlocul de comunicare folosit, sub formă de: notă telefonică, adresă prin poștă, mesaj pe e-mail, proces-verbal al unei întâlniri la sediul autorității locale/instituției, chestionare pentru determinarea gradului de satisfacție ș.a.;

b) de la profesioniști - rapoarte individuale de monitorizare, periodice și ocazionale și proces-verbal de ședință;

c) cu ocazia vizitelor de monitorizare la domiciliul copilului și la sediile serviciilor furnizate pentru copil - rapoarte de vizită.

(5) Părinții/Reprezentantul legal sunt/este obligați/obligat să anunțe managerul de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihoeducaționale orice problemă, criză, schimbare care poate conduce la schimbarea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat și reevaluarea încadrării în grad de handicap/reorientarea școlară sau profesională înainte de termenul legal.

(6) În situația în care părinții/reprezentantul legal refuză comunicarea cu managerul de caz/RCP/responsabilul de caz servicii psihoeducaționale, este obligatorie efectuarea unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului de către SPAS, iar raportul de vizită întocmit de SPAS este transmis profesionistului responsabil cu monitorizarea.

(7) Vizitele la sediile serviciilor furnizate pentru copil se efectuează dacă se semnalează nereguli de către părinții/reprezentantul legal.

(8) RCP apelează la sprijinul managerului de caz în situația în care întâmpină dificultăți în implementarea planului, pe care nu le poate soluționa.

Art. 77. -

(1) Revizuirea planului de abilitare- reabilitare/planului de servicii individualizat are loc ori de câte ori se impune acest lucru, în urma reevaluării periodice sau ocazionat de alte sesizări/autosesizări și obligatoriu în următoarele situații:

a) reevaluarea situației copilului și revizuirea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat au loc în maximum 48 de ore de la înregistrarea situațiilor care implică admiterea copilului într-o instituție de orice tip pentru copii sau pentru copil și familie care nu au fost prevăzute în planul inițial (de exemplu, spital, centru de tip hospice, serviciu rezidențial, adăpost pentru victimele violenței în familie) sau luarea unei măsuri de protecție specială la familia substituit/rude;

b) introducerea în planul de abilitare-reabilitare a serviciilor psihoeducaționale aprobate de COSP, cu ocazia primei reevaluări după eliberarea certificatului de orientare școlară și profesională.

(2) Managerul de caz/Responsabilul de caz servicii psihoeducaționale are responsabilitatea de a decide cu privire la revizuirea planului. Decizia se consemnează în raportul de reevaluare, iar revizuirea planului de abilitare-reabilitare/planului de servicii individualizat se face în colaborare cu profesioniștii responsabili din plan și planul revizuit se înaintează CPC/COSP pentru a fi avizat. Planul avizat se transmite părinților/reprezentantului legal, managerului de caz/responsabilului de caz servicii psihoeducaționale și SEC/SEOSP pentru a fi inclus în dosarul copilului.

(3) În situația în care copilul are nevoie de reevaluare complexă înainte de expirarea certificatului de încadrare în grad de handicap, respectiv a certificatului de orientare școlară și profesională, managerul de caz/SEOSP consemnează motivația reevaluării complexe înainte de termen în raportul de evaluare complexă/raportul sintetic de evaluare.

Art. 78. -

(1) Monitorizarea postservicii se realizează de către RCP pe o perioadă de 3 luni de la ieșirea copilului din sistemul de protecție specială, în baza unui plan de monitorizare elaborat de managerul de caz cu consultarea RCP, a profesioniștilor implicați, părinților/reprezentantului legal și a copilului.

(2) În procesul de monitorizare postservicii, RCP urmărește calitatea integrării sociale a copilului și colaborează cu membrii structurilor comunitare consultative din comunitatea în care locuiește familia cu copilul.

(3) Informațiile necesare pentru monitorizarea postservicii se obțin de la părinți/reprezentant legal sub formele prevăzute la art. 76 alin. (4) lit. a).

(4) Pe parcursul monitorizării postservicii, RCP efectuează cel puțin o vizită la domiciliul copilului.

(5) Pe parcursul monitorizării postservicii, RCP pregătește părinții/reprezentantul legal și copilul în vederea închiderii cazului din perspectiva protecției speciale.

(6) Toate documentele elaborate pe parcursul monitorizării postservicii de către RCP stau la baza întocmirii raportului de monitorizare final, care este transmis managerului de caz.

Art. 79. -

Atribuțiile managerului de caz în etapa de monitorizare a cazului sunt următoarele:

a) urmărește furnizarea beneficiilor, serviciilor și intervențiilor pentru copil și familie prin realizarea următoarelor activități subsumate:

a.1) menține legătura cu copilul, părinții/reprezentantul legal și profesioniștii numiți responsabili din plan prin orice mijloace de comunicare;

a.2) verifică începerea furnizării beneficiilor, serviciilor și a intervențiilor cuprinse în plan cu părinții/reprezentantul legal și profesioniștii;

a.3) colectează informațiile legate de implementarea planului;

- a.4) identifică la timp dificultățile de implementare a planului și le remediază împreună cu părinții/reprezentantul legal și profesioniștii;
- a.5) mediază relația dintre părinți/reprezentant legal și profesioniști atunci când este cazul;
- a.6) organizează ședințe de lucru cu profesioniștii sau întâlniri cu familia pentru identificarea soluțiilor de remediere atunci când este cazul;
- a.7) solicită efectuarea de vizite de monitorizare la domiciliul copilului, de către RCP/SPAS, atunci când este cazul;
- a.8) efectuează vizite de monitorizare la sediile/locurile unde se furnizează serviciile atunci când este cazul;
- a.9) evaluează gradul de satisfacție a beneficiarului și al familiei sale cu privire la progresele realizate de copil și modul de implementare a planului;
- b) reevaluează periodic planul;
- c) propune revizuirea planului dacă acest lucru se impune și, implicit, a contractului cu familia;
- d) propune revizuirea exclusivă a contractului cu familia și, după caz, rezilierea acestuia;
- e) revizuieste planul și contractul cu familia;
- f) înaintează planul revizuit CPC pentru avizare;
- g) propune SEC reevaluarea complexă înainte de expirarea termenului legal, bine motivată și documentată;
- h) decide începerea perioadei de monitorizare postservicii când obiectivele din plan sunt atinse înainte de expirarea termenului legal;
- i) transmite informația monitorizată către părțile implicate și interesate: profesioniști, copil și familie, SEC;
- j) înregistrează permanent informațiile, progresele, evoluția cazului în dosarul copilului.

Art. 80. -

Atribuțiile RCP în etapa monitorizării cazului:

- a) îndeplinește atribuțiile menționate la art. 79 lit. a.1)-a.6), lit. a.8), a.9), lit. d) și lit. i)-j);
- b) efectuează vizite de monitorizare la domiciliul copilului atunci când consideră necesar, precum și la solicitarea managerului de caz, respectiv a cadrului didactic numit de COSP;
- c) face propuneri de revizuire a planului și implicit a contractului cu familia, atunci când este cazul, pe care le transmite managerului de caz;
- d) asigură monitorizarea post-servicii.

Art. 81. -

Atribuțiile responsabilului de caz servicii psihoeducaționale în etapa monitorizării cazului sunt următoarele:

- a) îndeplinește atribuțiile menționate la art. 79 lit. a.1)-a.6), a.9), b)-c) și lit. j);
- b) înaintează planul revizuit COSP pentru avizare;
- c) propune SEOSP reevaluarea complexă înainte de expirarea termenului legal, bine motivată și documentată;

d) transmite informația monitorizată către părțile implicate și interesate: profesioniști, copil și familie, SEOSP.

Art. 82. -

(1) CIEC funcționează la nivelul fiecărei instituții de învățământ special, respectiv unități de învățământ special și centre școlare de educație incluzivă.

(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care nu funcționează instituții de învățământ special, CIEC se organizează la nivelul unităților de învățământ de masă în care sunt integrați copiii cu CES.

(3) CIEC este compusă din 3-7 membri numiți de către consiliul de administrație, la propunerea consiliului profesoral din cadrul instituției de învățământ special, și are în componență, după caz: profesor de psihodiagnoză, profesor psihopedagog, profesor de psihopedagogie specială, profesor itinerant și de sprijin, profesor kinetoterapeut, asistent social, medic școlar.

(4) În unitățile administrativ-teritoriale în care nu funcționează instituții de învățământ special, componenta CIEC din unitățile de învățământ de masă se decide de către CJRAE în colaborare cu ISJ și unitățile de învățământ.

(5) Atribuțiile CIEC sunt următoarele:

a) promovează educația incluzivă;

b) urmărește evoluția școlară și evaluează aplicarea planurilor de servicii individualizat pentru copiii cu CES din unitățile de învățământ special și de masă;

c) avizează rapoartele de monitorizare privind aplicarea planurilor de servicii individualizat pentru copiii cu CES din învățământul special sau integrați în învățământul de masă, realizate de cadrele didactice itinerante și de sprijin sau de profesorii de psihopedagogie specială, și formulează propuneri privind revizuirea planurilor, în funcție de evoluția beneficiarului;

d) transmite COSP dosarul complet al copiilor cu CES din învățământul special și special integrat, însoțit de recomandări privind orientarea școlară și profesională;

e) asigură repartizarea pe grupe/clase/ani de studiu a copiilor cu CES din unitățile școlare de învățământ special la începutul anului școlar, după criterii, precum diagnosticul, gradul de handicap, nivelul psihointellectual, gradul de integrare socioșcolară;

f) realizează repartizarea copiilor cu CES integrați în învățământul de masă cadrelor didactice itinerante și de sprijin în vederea asigurării serviciilor de sprijin educațional, în baza certificatelor de orientare școlară și profesională;

g) fundamentează, din punct de vedere psihopedagogic, reevaluarea absolvenților clasei a VIII-a și a X-a din unitățile de învățământ special, în vederea orientării școlare și profesionale;

h) notifică COSP cu privire la reorientarea școlară a copiilor cu CES cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului de orientare școlară sau în situația în care se constată schimbarea condițiilor pentru care s-a eliberat certificatul;

i) recomandă orientarea copiilor cu CES din unitățile de învățământ special spre unitățile de învățământ de masă și invers, fapt consemnat în fișa psihopedagogică;

- j) asigură servicii de asistență psihoeducațională copiilor cu CES;
- k) asigură servicii de consiliere și asistență psihoeducațională cadrelor didactice de la clasa unde este înscris copilul cu CES și care furnizează programe de educație remedială/sprijin pentru învățare;
- l) propune înscrierea copiilor cu CES într-o clasă superioară celei absolvite fără a depăși clasa corespunzătoare vârstei cronologice, în cazul în care, în urma evaluării, nivelul achizițiilor curriculare dobândite este superior ultimei clase absolvite - numai pentru copiii transferați din învățământul de masă în învățământul special și care au repetat o clasă doi ani școlari.

SECȚIUNEA a 6-a

Încheierea planurilor care cuprind beneficiile, serviciile și intervențiile pentru copilul cu dizabilități și/sau CES și familie și închiderea cazului

Art. 83. -

(1) Planul de abilitare-reabilitare se încheie odată cu expirarea certificatului de încadrare în grad de handicap, iar planul de servicii individualizat se încheie odată cu expirarea certificatului de orientare școlară și profesională.

(2) Închiderea cazului are loc odată cu expirarea certificatului, dar poate avea loc și în următoarele situații:

- a) schimbarea domiciliului în alt județ/sector al municipiului București;
- b) tranziția la viața de adult;
- c) refuzul părinților/reprezentantului legal de a colabora cu autoritățile abilitate pentru încadrarea în grad de handicap și/sau implementarea unui plan de abilitare-reabilitare;
- d) la cererea părinților/reprezentantului legal în cazurile de încadrare în grad de handicap;
- e) în situația în care părinții/reprezentantul legal nu mai solicită reevaluarea complexă în cazurile de încadrare în grad de handicap;
- f) decesul copilului.

VEZI SITEUL www.cjraems.ro

- **Model plan de servicii individualizat**
- **Model contract cu familia**

ANEXA Nr. 17

Nr. înregistrare raport ...../data .....

Dosar nr. .... /data înregistrării .....

Aprob. Șef ierarhic/Directorul
unității de învățământ Avizat
CIEC/consiliu profesoral (numai
pentru copiii cu CES)

Model raport de monitorizare

SECȚIUNEA I

Date de identificare

a) Numele și prenumele copilului .....

b) CNP .....

SECȚIUNEA II

Date relevante privind activitatea asistentului personal (se completează numai pentru copiii încadrați în gradul grav de handicap care au asistent personal)

a) Activitatea asistentului personal se desfășoară în interesul superior al copilului, în acord cu fișa postului.

sau

b) Dificultăți întâmpinate în desfășurarea activității asistentului personal .....

c) Soluții de remediere da/nu .....

SECȚIUNEA III

Date relevante privind recepționarea și utilizarea beneficiilor cuprinse în planul de abilitare-reabilitare

- a) Beneficiile . . . . . sunt recepționate și utilizate în interesul superior al copilului.
sau
- b) Beneficiile sunt recepționate și nu sunt utilizate în interesul superior al copilului . . . . .
- c) Dificultăți întâmpinate în recepționarea și utilizarea beneficiilor . . . . .
- d) Soluții de remediere da/nu . . . . .

SECȚIUNEA IV

Date relevante privind serviciile cuprinse în planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat

- a) Serviciile . . . . . pentru copil/familie sunt furnizate în termenii stabiliți de profesionistul responsabil.
- b) Se observă progres/stagnare în normele admise în situația copilului . . . . .
sau
- c) Dificultăți întâmpinate în furnizarea serviciilor . . . . .
- d) Se observă stagnare îndelungată/regres în situația copilului . . . . .
- e) Soluții de remediere da/nu . . . . .

SECȚIUNEA V

Date relevante privind intervențiile cuprinse în planul de abilitare-reabilitare/planul de servicii individualizat

- a) Intervențiile . . . . . pentru copil/familie sunt furnizate în termenii stabiliți de profesionistul responsabil.
sau
- b) Dificultăți întâmpinate în furnizarea intervențiilor . . . . .
- c) Soluții de remediere da/nu . . . . .

SECȚIUNEA VI

Gradul de satisfacție a beneficiarului și familiei sale privind progresele copilului și modul de implementare a planului, precum și alte date relevante . . . . .

SECȚIUNEA VII

Concluzii

- a) Procesul de abilitare și reabilitare a copilului decurge conform planului, cu/fără soluții de remediere.

b) Procesul de abilitare și reabilitare a copilului întâmpină dificultăți care necesită revizuirea planului motivat de

.....

c) Este necesară o nouă încadrare în grad de handicap/orientare școlară și profesională înainte de expirarea termenului legal, motivată de .....

d) Obiectivele planului au fost atinse în totalitate/parțial/nu au fost atinse în termenul propus.

e) Obiectivele planului au fost atinse în termenul propus/înainte de termenul propus.

f) Alte concluzii .....

SECȚIUNEA VIII

Recomandări

a) Menținerea planului și reevaluare în data de/perioada .....

Termen de soluționare ..... pentru ..... profesioniști responsabili .....

sau

b) Propunere/Decizie de revizuire a planului

c) Propunere/Decizie de revizuire a contractului cu familia

sau

d) Propunere de reevaluare complexă

e) Reluarea demersurilor de reevaluare complexă, conform termenului legal

f) Decizie de începere a monitorizării postservicii pentru perioada .....

g) Alte recomandări .....

Anexe:

a) Documente primite de la părinți .....

b) Rapoarte de implementare de la profesioniști .....

c) Rapoarte de vizită .....

d) Plan revizuit

e) Contract cu familia revizuit

f) Alte documente relevante .....

Data ..... Semnătura managerului de caz/RCP/responsabilul de caz
servicii psihoeducaționale .....